

กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดเรียนการสอน_ ครั้งที่ 1-2/2554
วันที่ 26 มกราคม 2554 และ 16 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง Case Scenario Simulation and APIE
: การเรียนการสอนที่ Ngee Ann Polytechnic, Singapore

.....

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้ง 2 ครั้ง นี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์การไปศึกษาดูงานที่ Ngee Ann polytechnic ประเทศสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ 11-15 ตุลาคม 2553 โดยผู้นำกิจกรรม คือ อาจารย์ ดร. อรุณรัตน์ ศรีจันทร์นิตย์ ได้เดินทางไปพร้อมกับอาจารย์จากภาควิชาต่างๆในคณะพยาบาลศาสตร์อีก 9 คน เพื่อศึกษาดูงานวิธีการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาพยาบาลโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้ง 2 ครั้งมีอาจารย์ในภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์เข้าร่วมกิจกรรม ครั้งละ 20 คน มีเรื่องที่น่าสนใจรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ระบบการเรียนในสิงคโปร์เริ่มตั้งแต่อายุ 5 ขวบ โดยเรียนใน Nursery 2 ปี อนุบาล 2 ปี (อายุ 7 ขวบ) เริ่ม primary school หรือ ป.1 ถึง ป.6 (อายุ 13 ปี) ระดับมัธยม หรือ O level 4-5 ปี (อายุ 17-18 ปี) เรียนระดับอนุปริญญา 3 ปี (อายุ 20-21 ปี) พยาบาลในประเทศสิงคโปร์ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือ diploma ซึ่งเริ่มมีหลักสูตร diploma ครั้งแรกตั้งแต่ปี 1992 การคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียนพยาบาล จะไม่มีการสอบสัมภาษณ์ แต่เข้ามาโดยระบบ คือเมื่อจบการศึกษาระดับ O level จะสอบภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และอีก 2 วิชา การคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียนพยาบาลจะดูที่ระดับคะแนนในระดับ O level และเลือกเรียนพยาบาลเป็นอันดับแรก เมื่อจบการศึกษาในระดับ diploma แล้ว ต้องมีประสบการณ์ทำงานพยาบาลก่อนที่จะเรียนต่อในสาขาเชี่ยวชาญ อีก 8 เดือน

Ngee Ann polytechnic เป็น 1 ใน 2 โพลีเทคนิคในประเทศสิงคโปร์ที่ผลิตพยาบาลระดับ Diploma หลักสูตร Diploma of Health Science สาขาพยาบาล เป็นหลักสูตร 3 ปี ปัจจุบันมีนักศึกษาทั้งหมด 1500 คนใน 3 ชั้นปี นักศึกษาสามารถเลือกที่จะรับทุนจากโรงพยาบาล หรือใช้ทุนส่วนตัว ถ้ารับทุนจะได้เงินค่าเล่าเรียน 3 ปี เป็นเงิน 6,000 เหรียญสิงคโปร์ หรือเป็นเงิน 147,000 บาท ระหว่างเรียนได้รับเงินเดือนละ 900 เหรียญสิงคโปร์ (หรือ ประมาณปีละ 10,800 เหรียญ เป็นเวลา 3 ปี = 264,600 บาท รวม 411,600 บาท

จุดที่น่าสนใจสำหรับการเรียนการสอนของ Ngee Ann Polytechnic คือ เป็น Outcomes Based Learning เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจะมีบทบาทเป็น facilitator เท่านั้น การเรียนการสอนจะไม่เน้นการให้ทำรายงานหรือการสอบ แต่เน้นการให้นักศึกษารับผิดชอบตนเอง เรียนรู้จากชีวิตจริงและนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนกับครูและเพื่อน ที่น่าสนใจอีกอย่างคือ การเรียนวิชาวิจัย ซึ่งจะเรียนทั้ง 3 ปีโดยแบ่งเป็นปี 1 เรียน research methodology and literature review 2 ชม./สัปดาห์*13 สัปดาห์ ปี2 เรียน EBP statistic SPSS and how to write และปี3 ทำ proposal ในโรงพยาบาล นอกจากนี้การเรียนการสอนจะเป็น Life science คือเน้นให้นักศึกษาฝึกการติดต่อสื่อสารและการทำงานเป็นทีมโดยการปฏิบัติจริง

การเรียนการสอนบนหอผู้ป่วยจะมีนักศึกษา 15 คนต่อครู 1 คน ซึ่งเป็น preceptor ที่มีประสบการณ์เป็นพยาบาลมานานกว่า 3 ปีและได้รับการเตรียมความรู้ก่อนที่จะเป็น preceptor เหมือนที่คณะของเรา นอกจากนี้ยังมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยได้แก่ PDA/iPOD touch โดยการนำมาใช้ใน Clinical assessments (eLogbook, eLearning journal, pre-test) Clinical references (Drug database, pathophysiology, medical dictionary, diagnostic tests, journal) Translator (แปลศัพท์ทางการแพทย์) และ iMart (A report taking assessment for student use in clinic) นักศึกษาทุกคนจะต้องจ่ายมัดจำค่าเครื่อง PDA/ iPOD touch และซื้อโปรแกรม Softwear เพราะต้องใช้ เครื่อง PDA/ iPOD touch ในการส่งงาน ลงบันทึกประสบการณ์การเรียนในหอผู้ป่วย ฯลฯ

การเรียนที่ Ngee Ann จะเรียนเป็น module คือจบทีละวิชา ก่อนที่นักศึกษาจะขึ้นฝึกบนหอผู้ป่วย นักศึกษาจะต้องสอบผ่านวิชาทฤษฎี ผ่านการฝึกปฏิบัติในห้อง NSL (Nursing Lab) และห้อง Simulation ก่อน การฝึกใน lab จะใช้ case scenario simulation หรือ การใช้สถานการณ์ตัวอย่างเพื่อให้นักศึกษาฝึกการแก้ปัญหาและปฏิบัติกับหุ่นจำลองและอุปกรณ์ในห้อง lab ที่เหมือนจริง ครูคนหนึ่งจะเป็นผู้ควบคุมคอมพิวเตอร์ในการตั้งคำถามต่างๆขณะนักศึกษาปฏิบัติ ขณะที่ครูอีกคนพร้อมกับนักศึกษาบางส่วนจะเป็นผู้สังเกตและบันทึกการปฏิบัติผ่านห้องกระจกซึ่งสามารถมองเห็นการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา นอกจากนี้จะมีการบันทึกวิดีโอทัศน์เพื่อให้นักศึกษาประเมินการปฏิบัติของตนเอง การฝึกในสถานการณ์จำลองเน้นการ feed back หลังการฝึกทันที อย่างไรก็ตาม การฝึกใน Simulation จะไม่เหมือนสถานการณ์จริงเพราะไม่มีปฏิสัมพันธ์หรือการพยาบาลด้านจิตสังคมกับหุ่นจำลองได้

นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายสูงในการลงทุนกับหุ่นจำลอง ห้องจำลอง เครื่องมือทางการแพทย์ และค่าดูแลรักษา

นอกจากนี้ ในการเรียนการสอนจะสอดคล้องแทรกการใช้ APIE (A คือ Assessment, P คือ Planning, I คือ Intervention และ E คือ Evaluation) หรือการใช้ Nursing process ทั้งในวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ครูและนักศึกษาที่สถาบันนี้จะคุ้นเคยกับการฝึกให้คิดและปฏิบัติให้ครบขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลในเรื่องการประเมินผู้ป่วย การวางแผน ปฏิบัติ และประเมินผล ที่น่าสนใจคือเครื่องมือในการประเมินทุก procedure จะมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนในแต่ละ Step ของ APIE การสอบแต่ละ Procedure ในห้อง LAB จะมีการให้คะแนนโดยมีครูประมาณ 3 คน หากคะแนนแตกต่างกันมากจะต้องพิจารณาอีกครั้ง

สิ่งที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับอาจารย์ในภาควิชาคืออาจารย์ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นว่าการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นสิ่งที่ดี แต่มีค่าใช้จ่ายสูงและยังไม่จำเป็นต้องนำมาใช้ในขณะนี้ เพราะเราสามารถให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติในแหล่งฝึกได้ โดยอาจารย์สามารถยกตัวอย่าง Scenario จากผู้ป่วยที่นักศึกษาได้รับ อาจารย์ส่วนใหญ่ เห็นว่าในการเรียนการสอนควรสอดคล้องกรณีศึกษาให้มากขึ้นทั้งในการสอนทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ การสอนใน LRC ควรยกตัวอย่างกรณีศึกษาด้วยไม่ใช่เน้นเฉพาะการฝึกปฏิบัติแต่ละ procedure เพื่อให้นักศึกษาฝึกการคิด วิเคราะห์ นอกจากนี้ เห็นว่าแม้ว่าเรามีการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้นานแล้ว แต่หากนำ APIE มาใช้ จะช่วยให้ครูมี เกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติอาจเป็นการยากที่จะใช้แบบประเมิน APIE ในแต่ละ procedure บนหอผู้ป่วย เพราะมีนักศึกษามากและมีกิจกรรมการพยาบาลหลายอย่าง ที่สำคัญคือควรเน้นการสอนโดยสอดคล้องกระบวนการพยาบาลให้มากขึ้น

อ.ดร. อรุณรัตน์ ศรีจันทร์นิตย์
ผู้ถอดบทเรียน

อาจารย์ภาควิชาภูมิมาตรศาสตร์ ที่เข้าร่วมกิจกรรม 20 คน

1. รองศาสตราจารย์ วิไล เลิศธรรมเทวี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ จินตนาดีลิก
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ ประสบกิตติคุณ
4. รองศาสตราจารย์ ศรีสมบูรณ์ มุสิกสุนทร
5. รองศาสตราจารย์ อัจฉรา เป็รื่องเวทย์
6. รองศาสตราจารย์ อรุณรัศมี บุนนาค
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วนิดา เสนะสุทธิพันธุ์
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันทิกา จันทรเปี้ย
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วีรยา จิงสมเจตไพศาล
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมหญิง ไควศวนนท์
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมพร สุนทรภา
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาภาวรรณ หนูคง
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี พงษ์สาระนันท์กุล
14. อาจารย์ ดร.พรรณรัตน์ แสงเพิ่ม
15. อาจารย์ เบญจมาศ โอพารรัตน์มณี
16. อาจารย์ สุดาร์ตน์ สุวรรณเทวะคุปต์
17. อาจารย์อังคณา เจียมจิระพร
18. อาจารย์ กาญจนา ครองธรรมชาติ
19. อาจารย์ ดร. สุดาภรณ์ พยัคฆเรือง
20. อาจารย์วรรณไพโร แยมมา